

INFO

Codul muncii

Newsletter specializat editat de RENTROP & STRATON,
transmis gratuit exclusiv abonaților la lucrarea «Consilier »

iulie 2024 – august 2024

1. Angajarea cetățenilor ucraineni în perioada următoare

Act intern

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2024 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, a abrogat precedentele acte în materie, dar prevede continuarea anumitor măsuri de sprijin al lucrătorilor ucraineni care se angajează în România.

Astfel, persoanele care provin din zona conflictului armat din Ucraina și care nu au solicitat azil pot fi încadrate în muncă, fără avizul de angajare, până la încetarea protecției temporare.

Pentru cei angajați deja, li se prelungește dreptul de ședere în scop de muncă potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, fără obligativitatea obținerii unei vize de lungă ședere pentru angajare în muncă, până la expirarea perioadei pentru care Comisia Europeană stabilește asigurarea protecției temporare.

Încadrarea în muncă a beneficiarilor și a beneficiarilor anteriori, care nu dețin documente care să probeze calificarea profesională sau experiența în activitate necesare ocupării unui loc de muncă, se poate realiza, până la încetarea conflictului armat din Ucraina, în baza declarației pe propria răspundere a acestora că îndeplinesc condițiile de calificare profesională și experiență în activitate necesare ocupării locului de muncă pe care urmează să fie încadrați și nu au antecedente penale care să fie incompatibile

cu activitatea pe care o desfășoară sau urmează să o desfășoare pe teritoriul României.

Încadrarea în muncă se realizează cu respectarea prevederilor art. 29 și 31 din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale și personale ale persoanei care solicită angajarea, respectiv stabilirea unei perioade de probă pentru verificarea aptitudinilor salariatului, la încheierea contractului individual de muncă.

Prevederile nu se aplică în cazul beneficiarilor și beneficiarilor anteriori care doresc să acceadă la ori să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, profesiile de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect sau una dintre profesiile prevăzute în anexele nr. 2, 4 și 8 la Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii și beneficiarii anteriori, persoane vârstnice cu mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, care provin din zona conflictului armat din Ucraina și intră în România, beneficiază, la cerere, în mod gratuit, de serviciile sociale în conformitate cu prevederile Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii și beneficiarii anteriori, persoane adulte cu dizabilități și persoane vârstnice cu

Aceste pagini nu se inserează în Consilier

mobilitate redusă sau aflate în situație de dependență, care provin din zona conflictului armat din Ucraina, care intră în România și nu dețin documente de identitate valabile, sunt îndrumate către Inspectoratul General pentru Imigrări în vederea stabilirii regimului juridic, concomitent cu preluarea lor, la cerere, de către serviciul public de asistență socială de la nivel județean sau local, în vederea acordării serviciilor sociale.

(Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96 din 28 iunie 2024 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, publicată în Monitorul Oficial nr. 616 din 29 iunie 2024)

Act european

Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1836 a Consiliului din 25 iunie 2024 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382

Preambul

(1) La 4 martie 2022, în conformitate cu articolul 5 din Directiva 2001/55/CE, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare.

(2) În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2001/55/CE, protecția temporară s-a aplicat pentru prima dată pentru o perioadă inițială de un an, până la 4 martie 2023, iar apoi a fost prelungită automat cu încă un an, până la 4 martie 2024.

(3) La 19 octombrie 2023, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2001/55/CE, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 de prelungire până la 4 martie 2025 a protecției temporare introduse prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382.

(4) În contextul activării Directivei 2001/55/CE, la 4 martie 2022, statele membre au convenit în unanimitate, printr-o declarație, să nu aplice art. 11 din Directiva 2001/55/CE în

cea ce privește persoanele care beneficiază de protecție temporară într-un anumit stat membru, în conformitate cu Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382, și care se mută într-un stat membru fără autorizație, cu excepția cazului în care, la nivel bilateral, statele membre convin altfel.

(5) Având în vedere că o persoană poate beneficia de drepturile aferente protecției temporare într-un singur stat membru odată, beneficiarii de protecție temporară care se deplasează într-un alt stat membru pentru a beneficia de protecție temporară nu ar trebui să beneficieze simultan de asistență socială în două state membre.

(6) În prezent, aproximativ 4,19 milioane de persoane strămutate din Ucraina beneficiază de protecție temporară în Uniune. Numărul total de înregistrări ale persoanelor care beneficiază de protecție temporară a rămas stabil, și anume aproximativ 4,19 milioane, cu o ușoară tendință de creștere, puține persoane raportând că se întorc acasă în Ucraina cu titlu permanent. Situația din Ucraina nu permite întoarcerea în condiții sigure și durabile în Ucraina a persoanelor strămutate. Organizația Internațională pentru Migrație estimează că, în martie 2024, 3,6 milioane de persoane erau strămutate în interiorul Ucrainei, 80% din totalul persoanelor strămutate în interiorul țării au raportat că sunt strămutate de cel puțin un an. Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare din cadrul Organizației Națiunilor Unite a estimat că, în 2024, peste 14,6 milioane de persoane din Ucraina vor avea nevoie urgentă de asistență umanitară.

(7) În plus, din cauza condițiilor umanitare dificile, a volatilității mai mari și a incertitudinii situației din Ucraina ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei, inclusiv a intensificării atacurilor aeriene repetate împotriva civililor în întreaga țară, nu pot fi excluse noi sosiri masive. Riscul de escaladare persistă. În același timp, persistă, de asemenea, un risc ca sistemele naționale de azil să nu poată funcționa eficient; dacă protecția temporară ar înceta în scurt timp, toți beneficiarii ar solicita protecție internațională în același timp.

(8) Întrucât este puțin probabil ca numărul mare de persoane strămutate din Uniune care beneficiază de protecție temporară să scadă atât timp cât războiul împotriva Ucrainei continuă, prelungirea protecției temporare este necesară pentru a aborda situația persoanelor care beneficiază în prezent de protecție temporară în

Uniune sau care vor avea nevoie de o astfel de protecție începând cu 5 martie 2025. Protecția temporară prevede protecția imediată și accesul la un set armonizat de drepturi, formalitățile într-o situație de aflus masiv către Uniune fiind astfel reduse la minimum. Prelungirea protecției temporare va contribui, de asemenea, la asigurarea faptului că sistemele de azil ale statelor membre nu sunt suprasolicitate de creșterea semnificativă a numărului de cereri de protecție internațională care ar putea fi depuse de către persoanele care beneficiază de protecție temporară până

la 4 martie 2025, în cazul în care protecția temporară ar urma să înceteze până atunci sau de către persoanele care vor fugi din calea războiului din Ucraina și vor sosi în Uniune după respectiva dată și la sau înainte de 4 martie 2026.

Protecția temporară acordată persoanelor strămutate din Ucraina, menționată la articolul 2 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 și prelungită prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409, **se prelungește cu o perioadă suplimentară de un an, până la 4 martie 2026.**

2. Noi ocupații reglementate

Noi ocupații reglementate

Ordinul nr. 910/413/2024 al ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică privind modificarea și completarea Clasificării ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011 a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din 27.06.2024.

Clasificarea ocupațiilor din România — nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 8 august 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică

și se completează cu noile ocupații practicate în cadrul economiei naționale, astfel:

Se adaugă următoarele ocupații:

214240 **inginer geotehnician în construcții miniere**

352136 **operator sistem steadicam**

Se redenumesc ocupația „farmacist dirigin-te” ca „**farmacist-șef**” și se păstrează același cod 134206 în grupa de bază 1342 Conducători de unități din domeniul sănătății.

(Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 910/413 din 12/29 aprilie 2024 privind modificarea și completarea Clasificării ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011, publicat în Monitorul Oficial nr. 597 din 27 iunie 2024)

3. Aranjament administrativ între autoritățile competente din România și din Statele Unite ale Americii

Se aprobă Aranjamentul administrativ dintre autoritățile competente din România și din Statele Unite ale Americii, semnat la București la 23 martie 2023, pentru aplicarea Acordului în domeniul securității sociale dintre România și Statele Unite ale Americii, semnat la București la 23 martie 2023 și ratificat prin Legea nr. 3/2024.

În cazul în care termenii definiți în Acord sunt utilizați în prezentul aranjament administrativ, aceștia vor avea același înțeles pe care îl

au în Acord. Toți termenii care nu sunt definiți în Acord vor avea înțelesul conferit acestora de legile aplicabile.

1. Organismele de legătură definite la articolul 1 paragraful 1 (g) din Acord și menționate la articolul 16 (a) din Acord sunt:

a) pentru România, Casa Națională de Pensii Publice; și

b) pentru Statele Unite, Administrația de Securitate Socială.

2. Pentru România, instituția competentă menționată la articolul 1 paragraful 1 (d) din Acord este:

- a) Casa Națională de Pensii Publice, pentru determinarea legilor aplicabile; și
- b) casele teritoriale de pensii, pentru acordarea prestațiilor.

Organismele de legătură convin asupra procedurilor comune, metodelor și formularelor necesare pentru implementarea Acordului și a prezentului aranjament administrativ.

Autoritățile competente își notifică reciproc, fără întârziere, în scris, orice modificare a denumirilor organismelor de legătură sau instituțiilor competente, fără a fi necesară modificarea prezentului aranjament administrativ.

În cazul în care o persoană care, în absența Acordului, s-ar afla sub incidența legilor ambelor state contractante este supusă exclusiv legilor unuia dintre statele contractante în conformitate cu oricare dintre dispozițiile articolului 6 sau articolului 7 din Acord, instituția competentă a aceluia stat contractant, la solicitarea angajatorului, angajatorului sau lucrătorului independent în cauză, va emite un certificat care va constata că salariatul sau lucrătorul independent este supus acelor legi și care va indica durata pentru care certificatul va fi valabil. Acest certificat constituie dovada că salariatul sau lucrătorul independent este exceptat de la legile privind asigurarea obligatorie din celălalt stat contractant. Certificatul este emis de instituția competentă.

Instituția competentă a unui stat contractant care emite un certificat menționat în paragraful 1 al prezentului articol furnizează o copie a certificatului sau informațiile convenite din certificat către instituția competentă a celuilalt stat contractant.

Persoana căreia i-a fost eliberat de către un stat contractant un certificat care atestă legile aplicabile trebuie să păstreze certificatul pe durata activității desfășurate pe teritoriul celuilalt stat contractant, în scopul de a-l prezenta, dacă este necesar, autorităților ultimului stat contractant.

Pentru aplicarea paragrafului 7 al articolului 7 al Acordului, instituția competentă a statului contractant ale cărui legi se aplică solicită aprobarea instituției competente a celuilalt stat contractant. Ulterior primirii aprobării, instituția competentă ale cărei legi continuă să se aplice va emite certificatul.

Cererile pentru prestații în baza Acordului se depun pe formularele reciproc convenite.

În cazul în care o instituție competentă a unui stat contractant primește o cerere pentru o prestație în baza legilor celuilalt stat contractant, aceasta va trimite cererea, fără întârziere, la organismul de legătură al celuilalt stat contractant, indicând data la care a fost primită cererea.

Organismul de legătură al unui stat contractant va transmite organismului de legătură al celuilalt stat contractant, împreună cu orice cerere, orice documentație, dovadă, precum și alte informații aflate în posesia sa, care ar putea fi necesare instituției competente a celuilalt stat contractant pentru a stabili eligibilitatea solicitantului pentru o prestație, inclusiv documentele care să ateste perioadele de asigurare realizate de solicitant.

Informațiile cuprinse în cerere referitoare la o persoană sunt verificate de către organismul de legătură trimițător, care confirmă că informația este coroborată de documente justificative; transmiterea formularului astfel verificat scutește organismul de legătură de la transmiterea documentelor justificative. Tipul de informații cărora li se aplică prezentul paragraf se stabilește de comun acord de către organismele de legătură.

Organismul de legătură al unui stat contractant acordă, la cerere, organismului de legătură al celuilalt stat contractant orice informații disponibile, dovezi și documentație aflate în posesia sa cu privire la o cerere sau un beneficiar.

Instituția competentă a oricăruia dintre statele contractante plătește prestații direct beneficiarului sau persoanei îndreptățite să primească astfel de prestații în numele beneficiarului, în conformitate cu reglementările naționale ale statului contractant care face plățile, indiferent care este statul contractant în care persoana are domiciliul.

Instituția competentă a fiecărui stat contractant stabilește procedura pentru exportul prestațiilor în conformitate cu propriile reglementări naționale și cu Acordul.

În cazul în care instituția competentă a unui stat contractant solicită dovezi că un beneficiar este încă în viață și dovezile nu sunt prezentate în termenul solicitat, conform legilor aceluia stat contractant, acea instituție competentă poate suspenda plata prestației până la prezentarea unor astfel de dovezi.

În conformitate cu măsurile menționate, organismul de legătură al unui stat contractant, la cererea organismului de legătură al celui alt stat contractant, furnizează informațiile disponibile aflate în posesia sa cu privire la cererea unei anumite persoane, în scopul aplicării Acordului.

Organismele de legătură se pot consulta și pot conveni măsuri de facilitare a aplicării Acordului și a prezentului aranjament administrativ, inclusiv schimbul electronic de date.

Organismele de legătură vor face schimb de statistici cu privire la numărul de certificate emise și cu privire la plățile efectuate către beneficiari în baza Acordului. Aceste statistici vor fi furnizate în forma convenită de către organismele de legătură.

Organismele de legătură furnizează asistența administrativă solicitată în conformitate cu articolul 17 din Acord, cu titlu gratuit, în cazul în care cheltuielile efectuate se încadrează în cheltuielile de personal și costurile operaționale uzuale. În toate celelalte cazuri, organismele de legătură pot conveni asupra rambursării.

La cerere, organismul de legătură al oricărui dintre statele contractante furnizează fără cos-

turi și fără întârziere organismului de legătură al celui alt stat contractant orice informații medicale și documentație pe care le deține, relevante pentru invaliditatea solicitantului sau beneficiarului.

Instituția competentă a unui stat contractant rambursează sumele datorate în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol sau cu articolul 18 din Acord ca urmare a prezentării unui extras de cheltuieli de către instituția competentă a celui alt stat contractant.

Prezentul aranjament administrativ va intra în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului și va rămâne în vigoare pe toată perioada de valabilitate a Acordului. Acordul a fost ratificat prin Legea nr. 3 din 3 ianuarie 2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 7 din 4 ianuarie 2024.

(Hotărârea Guvernului nr. 650 din 13 iunie 2024 pentru aprobarea Aranjamentului administrativ dintre autoritățile competente din România și din Statele Unite ale Americii, semnat la București la 23 martie 2023, pentru aplicarea Acordului în domeniul securității sociale dintre România și Statele Unite ale Americii, semnat la București la 23 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 570 din 19 iunie 2024)

4. Majorarea sumei de 200 de lei pentru care nu se calculează impozit pe venit și contribuții sociale

Având în vedere decizia Guvernului României de majorare a nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată începând cu veniturile aferente lunii iulie 2024, la nivelul de 3.700 lei,

ținând seama de necesitatea susținerii obiectivului privind creșterea veniturilor nete ale persoanelor care realizează venituri din salarii la nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată, pentru care este esențială majorarea sumei de 200 lei/lună neimpozabilă și care nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, în corelare cu nivelul creșterii salariului minim brut pe țară garantat în plată,

luând în considerare faptul că, în lipsa reglementării cu aceeași dată a majorării sumei netaxabile din salariul minim brut pe țară, facilitatea fiscală își pierde din eficacitate,

întrucât reglementarea majorării sumei netaxabile din salariul minim brut pe țară nu poate fi

adoptată printr-un alt instrument legislativ care să permită aplicarea acesteia începând cu data de la care se majorează nivelul salariului minim brut pe țară garantat în plată la nivelul de 3.700 lei,

în considerarea faptului că aspectele susmenționate vizează interesul general public și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

Guvernul României adoptă prin ordonanță de urgență următoarea modificare:

Art. II. – Începând cu veniturile din salarii și asimilate salariilor aferente lunii iulie 2024, suma de 200 lei/lună reprezentând venituri din salarii și asimilate salariilor pentru care nu se datorează impozit pe venit și care nu se cuprinde în baza lunară de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii, prevăzută la art. LXXIII alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor

publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, se majorează la nivelul de 300 lei/lună.

(Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59 din 6 iunie 2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și alte măsuri fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 534 din 7 iunie 2024)

5. Extinderea sistemului de eliminare a practicii neunitare

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, publicată în Monitorul Oficial nr. 559 din 14 iunie 2024, **s-a extins sistemul de eliminare a practicii neunitare**. Astfel, instanțele vor putea sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la orice problemă de drept din sfera salarizării personalului bugetar și a pensiilor, dacă instanța supremă nu a avut ocazia de a se pronunța până la acel moment cu privire la problema respectivă. Nu se mai cere condiția ca problema de drept să fie nouă; este suficient ca ea să nu fi primit încă o

rezolvare de principiu. Cauzele similare, aflate pe rolul instanțelor judecătorești, vor fi suspendate până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

(Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62 din 13 iunie 2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial nr. 559 din 14 iunie 2024)

6. Lege privind stabilirea salariilor minime europene

Guvernul a aprobat Legea privind stabilirea salariilor minime europene, prin care se asigură transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 a Parlamentului European și a Consiliului privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. **Proiectul de lege urmează să fie supus adoptării de către Parlamentul României în regim de urgență.**

Salariul minim european este prevăzut, de asemenea, și în Planul Național de Redresare și Reziliență, Jalonul 392, potrivit căruia salariul minim brut pe țară garantat în plată se va stabili în baza unui mecanism obiectiv bazat pe o formulă clară, în consultare cu partenerii sociali.

„Salariul minim brut pe țară garantat în plată va fi actualizat anual în funcție de puterea de cumpărare, nivelul general al salariilor și distribuția acestora, rata de creștere a salariilor și productivitatea muncii la nivel național. Adecvarea acestui venit minim presupune ca salariul să nu fie mai mic de 50% din câștigul salarial mediu brut. În plus, proiectul de lege presupune întărirea rolului pe care îl au sindicatele și patronatele”, a declarat Simona Bucura-Oprescu, ministrul Muncii și Solidarității Sociale.

De asemenea, se prevede că Directiva (UE) 2022/2041 **se va aplica tuturor categoriilor de salariați, indiferent dacă aceștia își desfășoară activitatea în baza unui raport de muncă, raport de muncă cu caracter special (contract de mandat, contract de management, contract de activitate sportivă etc.) sau raport de serviciu.**

Proiectul de act normativ mai prevede adoptarea unui plan de acțiune pentru promovarea negocierilor colective, pentru creșterea accesului salariaților la drepturi salariale negociate colectiv și la o acoperire a protecției prin contracte colective de muncă sau acorduri colective de muncă.

Se prevede, de asemenea, sancționarea nerespectării dispozițiilor privind garantarea în plată a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit prin act normativ sau a nivelului salarial minim stabilit prin contractul colectiv de muncă aplicabil, cu amendă de la 3.000 de lei la 5.000 de lei pentru fiecare persoană căreia nu i s-a garantat în plată salariul minim brut.

<https://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/comunicare/comunicate-de-presa/7330-cp-legea-sal-minim>